

Produksjon av arkivuttrekk til Norsk helsearkiv

Høringsuttalelse fra DIPS

Versjon 1.0

Finn Harald Stokland

1. mars 2021

Distribusjon: DIPS Begrenset

Historikk

Dato	Versjon	Forfatter	Beskrivelse
25.02.2021	0.1	Finn Harald Stokland	Opprettet dokument. Førsteutkast.
26.02.2021	0.9	Finn Harald Stokland	Dokument sendt på intern høring.
01.03.2021	1.0	Finn Harald Stokland	Dokument sendt til Direktoratet for e-helse.

Godkjenning

Dato	Versjon	Godkjent av	Stilling
01.03.2021	1.0	Tore Dundas	Produktdirektør

© 2021 DIPS AS.
All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, mechanical, electronic, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of DIPS AS.

DIPS AS
Postboks 1435
8037 Bodø
Norway
<http://dips.no>
+47 75 59 20 00

Innhold

Innledning.....	1
Tilbakemelding.....	1
Todeling av standarden i EPJ og PAS.....	1
Struktur for avlevering av PAS-data	1
Samkjøring av NPR-uttrekk og avlevering til NHA.....	1
Samkjøring av standarder mellom Direktoratet for e-helse og NHA	2
Kvalitetssikring, feil og viktige detaljer.....	2
Sletting av opplysninger etter avlevering.....	3
Avlevering av strukturerte journaldata	3

Innledning

Direktoratet for e-helse har sendt på høring utkast til standarden *Produksjon av arkivuttrekk til Norsk helsearkiv*, heretter kalt «standarden», og i den sammenheng bedt om høringsuttalelse fra DIPS. Vi har vurdert standarden og har noen tilbakemeldinger til direktoratet.

Tilbakemelding

Direktoratet for e-helse ønsker spesielt tilbakemelding på om standarden inneholder tilstrekkelig informasjon for helhetsforståelsen av avleveringsprosessen, om kravene er mulig å implementere, og om eksemplene i standarden er dekkende og relevante. Vi har forsøkt å vinkle våre tilbakemeldinger mot disse momentene.

Todeling av standarden i EPJ og PAS

DIPS utvikler i løpet av 2021 støtte for avlevering av EPJ-dokumenter med avleveringsliste fra DIPS-installasjoner til Norsk helsearkiv i et prosjektsamarbeid med Helse Nord, Norsk helsearkiv og Direktoratet for e-helse. Dette samarbeidet startet vinteren/våren 2019, og var basert på Direktoratet for e-helses todeling av standarden som forelå på det tidspunktet, del 1 for avlevering av EPJ-dokumenter og del 2 for avlevering av PAS-data. Prosjektet vi er inne i nå utvikler løsning for del 1, avlevering av EPJ-dokumenter. Denne todelingen av standarden synes vi var hensiktsmessig. For oss er det uklart om standarden som er på høring nå omfatter PAS-data eller ikke. Avleveringslisten som skal følge med avleveringen inneholder allerede store mengder PAS-data. Det er uklart hvordan sammenhengen er mellom kravene til innhold i avleveringslisten v.s. kravene i standarden, og det synes som det er vesentlig overlapp her.

Struktur for avlevering av PAS-data

Det kommer ikke tydelig frem i standarden hvilket format og med hvilken struktur PAS-data skal leveres på (XML-struktur, som pdf-dokumenter eller annet). Den tidligere del 2 omtalte dette grundig. Vi er av den oppfatning at avlevering av strukturerte PAS-data bør gjøres med utgangspunkt i samme konsept som for rapportering til NPR, dvs på XML-format. Slik standarden er formulert nå (med pdf-format på alt slik vi tolker det) anser vi det som svært vanskelig å implementere en løsning for avlevering av PAS-data.

Samkjøring av NPR-uttrekk og avlevering til NHA

Alle DIPS-kunder rapporterer sine data til Norsk pasientregister via det rike settet av NPR-meldinger. Vi mener det må være mulig å i større grad samkjøre krav til rapportering til NPR med krav til avlevering av de samme data til Norsk helsearkiv. Slik spesifikasjonene fra Helsedirektoratet (NPR) og Direktoratet for e-helse (*Produksjon av arkivuttrekk til Norsk helsearkiv*) er nå, medfører dette to store separate kodebaser i DIPS med lite gjenbruk av kode. Dette skaper dyrere løsninger for kundene våre, og mye merarbeid for DIPS. Slik vi ser det er det i stor grad de samme data som skal flyte både til NPR og til NHA, da bør det være en samkjøring mellom offentlige standarder og meldinger slik at man oppnår gjenbruk av kode og data. Alternativt, og kanskje enda bedre, bør NHA hente data direkte fra NPR.

Samkjøring av standarder mellom Direktoratet for e-helse og NHA

For å lage en løsning for avlevering av data fra DIPS til NHA må vi ta hensyn til minst tre ulike standarder:

- Standard for arkivavlevering av elektronisk pasientjournal til Norsk helsearkiv (EPJARK), NHA
- Standard for digital avleveringsliste for arkiverte pasientjournaler ved avlevering til Norsk helsearkiv, NHA
- Produksjon av arkivuttrekk til Norsk helsearkiv, Direktoratet for e-helse

Det er i liten grad samkjøring mellom disse tre standardene. Standardene må samkjøres slik at alle modeller, begreper og beskrivelser av de samme konseptene sammenfaller. Så langt i prosjektet i DIPS har vi brukt mye unødvendig tid på å prøve å forstå sammenhengen mellom standardene fordi begrepsapparat og modeller er ulik. Det er mange eksempler på dette, er her ett av dem:

I standarden til e-helse:

arkivskaper ID (arkivskaperId)	1	string	Unik identifikator tildelt av Norsk helsearkiv som identifiserer avleverende virksomhet (arkivskaper)
-----------------------------------	---	--------	---

I EPJARK:

4.6.4 Identifikator for avleverende virksomhet

Skal tildeles av arkivdepot. Dette vil være identifikatorer fra et "aktørkodeverk" i arkivverkets sentrale bestandsregister. Identifikator skal beskrives i avtalen og skal benyttes som teknisk element i informasjonsinnholdet i en avlevering.

I dette eksemplet er, slik vi erfarer det, i tillegg begge alternativene feil både for navn og beskrivelse. Det riktige skal sannsynligvis være «Navn på Helseforetak», og det er selvfølgelig ikke NHA som tildeler HF'ene navnene sine. Både DIPS og NHA bruker mye tid og ressurser på å gjette på sammenhengene, og risikoen for feiltolkning er stor.

Med manglende samkjøring av spesielt disse tre standardene, blir det utfordrende for oss å få en tilstrekkelig helhetsforståelse av avleveringsprosessen. Det virker også som NHA sliter med å få nødvendig oversikt over detaljene.

DIPS ser stort behov for en konsistent ordliste med gode forklaringer på tvers av standardene.

Kvalitetssikring, feil og viktige detaljer

Vi har funnet en del feil i standarden som burde vært avdekket før høringsrunden. Det virker som standarden må kvalitetssikres bedre. Et eksempel på dette er følgende:

Betegnelse	Ant.	Type	Tilleggsopplysninger
EPJ ID (epjId)	1	string	Globalt unik identifikasjon (OID) av den enkelte EPJ. Dersom det i kildesystemet inngår en OID som identifiserer pasientens EPJ så skal den benyttes. Dersom kildesystemet ikke inkluderer en slik OID , skal det tildeles en OID når uttrekket produseres.
filreferanse pasientinfo (fRefPasInfo)	1	anyURI	Referanse til et dokument av type Arkiverte pasientopplysninger med opplysninger om pasienten

EPJ ID er ikke en OID. Slike feil skaper merarbeid og frustrasjon. Hva slags id det er snakk om er fremdeles usikkert, NHA mener for eksempel det er en UUID.

Et annet eksempel er komponenttyper som skal tildeles identifikatorer av typen OID. NHA og DIPS har prøvd å finne ut av dette i nesten en måned, og NHA har funnet ut at de ikke kan utdele en node til DIPS under OID-treet fordi "*deling av forvaltningen og ansvaret for en node er brudd på standarden for OID og retningslinjene for bruken av OID-treet*" (ref. NHA). Til slutt fant vi ut at DIPS må kjøpe en OID (NOK 1700,-) for komponenttype.

7.1 Identifikator for komponenttype

For å kunne skille forskjellige typer av komponenter fra hverandre må alle *komponenttyper* som skal inngå i en avlevering tildeles unike identifikatorer av typen OID (ASN.1 Object Identifier).

Dersom den aktuelle komponenttypen som skal avleveres er spesifisert i en eksisterende standard, profil eller annen normativ spesifisering hvor den er tildelt en OID, er hovedregelen at denne skal benyttes i arkivuttrekket.

For andre komponenttyper som skal avleveres må OID tildeles av leverandøren eller virksomheten som foretar uttrekket (avleverende arkivskaper).

Ved behov for en egen node i et OID-tre som kan benyttes for å tildele ID til egne komponenttyper kan en henvende seg til Norsk helsearkiv for å få tildelt slik node under OID-treet til arkivverket.

Generelt bør opplysninger som gjør det lettere for leverandører å implementere standarden være tilgjengelig, gjerne i form av et vedlegg eller liknende, som støtte til standarden.

Sletting av opplysninger etter avlevering

Standarden omtaler sletting av data etter avlevering slik:

For opplysninger som er avlevert til arkivdepot etter bestemmelsene i arkivloven er hovedregelen at opplysningene **skal slettes** etter at arkivdepotet har bekreftet at avleveringen er akseptert og at opplysningene kan slettes.

Slik vi forstår tilbakemeldingene fra kundene våre, er det ikke ønskelig å slette data fra systemet etter avlevering til NHA. Det vil i tillegg være en omfattende jobb for DIPS å lage en rutine som sletter data permanent. Vi tolker teksten i standarden som at det er ikke et krav om at data skal slettes, men at data kan slettes. Det er mulig formuleringen burde vært annerledes, «skal slettes» kan med fordel justeres hvis formålet med teksten er slik vi har tolket det.

Avlevering av strukturerte journaldata

I DIPS Arena (DIPS sitt nye EPJ/PAS som fremover rulles ut hos alle våre kunder) lagres etter hvert store deler av journalen strukturert, primært på formatet OpenEHR XML. For å ikke miste gjenbruksverdien og forståelsen av våre strukturerte data i DIPS, bør NHA på sikt vurdere å motta data på formatet OpenEHR XML.